

JELOVICA

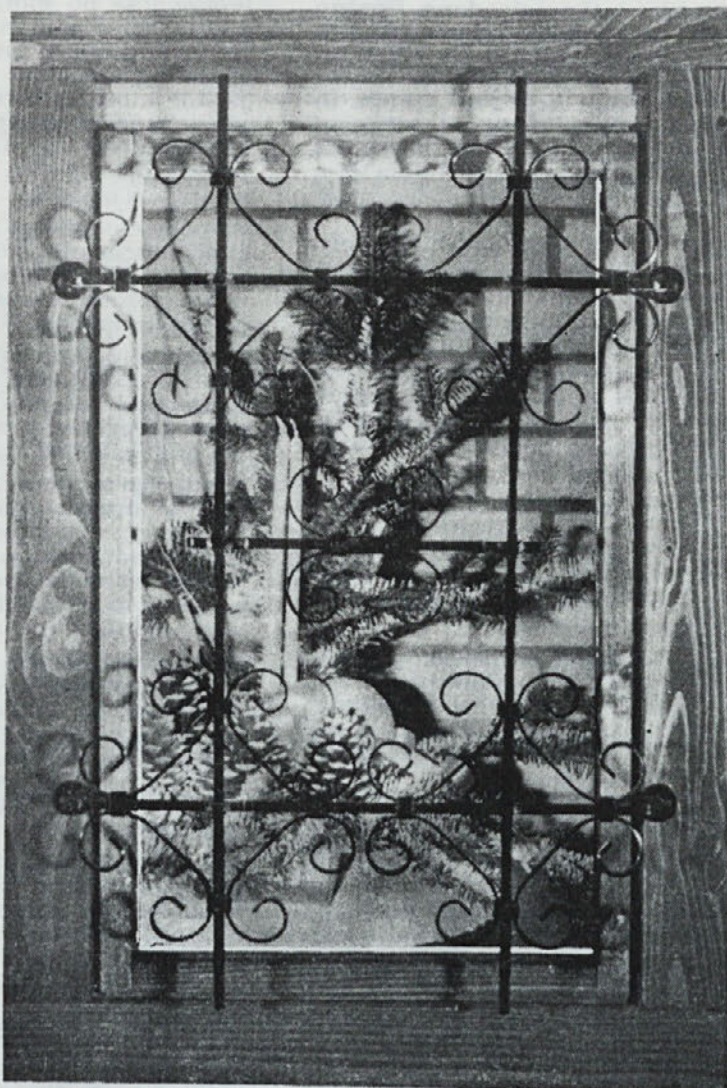
KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJA LOKA

OB VSTOPU V 1990

Še eno težko leto je za nami. Leto, ki bi ga po nekaterih dogajanjih najraje čimprej pozabili, pa ne moremo, saj ves čas razmišljamo, kaj in kako bo jutri, kako bo z našimi znanjci. O stvarih, v katere smo dolgo verjeli, da bodo obstajale tudi v bodoče, smo pričeli dvomiti. Nobe no dogajanje nas ne presenetiti več. Žal, so le-ta običajno slaba in nanje ne moremo kaj dosti vplivati.

Te stavke pišem en dan po tem, ko je A. Markovič predstavil svoj program in ko boste tole brali, bo (verjetno) že jasno, kakšne bodo gospodarske usmeritve v letu 1990, desetletju pred novim tisočletjem. Težko bo.

Še težje pa, če se bo ta program dolgo sprejemal. Posledice bodo lahko take, da se bomo morali v Jugoslaviji pogovarjati še o čem drugem, če se sploh še znamo pogovarjati in poslušati.

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA JELOVICA
LESNA INDUSTRIJA
ŠKOFJA LOKA

LETO XVIII št. 8
DECEMBER 89

Kolednica

Roka, glej, po rožah seže,
v šopek krasen jih poveže,
lepše pa kot cvetke s trate
te srca so želje zlate:
koder vaša noga hodi,
naj korak k uspehu vodi,
bodi z upanjem začeto
zdravo, SREČNO NOVO LE

V.T.ARHAR

ti. Razumemo se, žal, že nekaj časa ne.

Morda pa smo prišli le v fazo, ko se je vse skupaj pregnojilo in bi bilo mogoče, če bomo vsi skupaj bolj poprijeli za delo in uporabljali "sol" v glavah za stvarjalnost, da bomo zagledali luč v tunelu teme. Luč izhoda in ne luči nasproti vozečega vlaka.

V Jelovici smo si zadali v letu 90 smer gospodarjenja, ki pomeni realno rahel premik na bolje. To pomeni, da je v nas še nekaj optimizma. In ta naj velja.

V letu 1990 zato želim vsem zaposlenim Jelovice, upokojevcem in njihovim družinskim članom mnogo lepše in boljše leto.

Glavni direktor
Matjaž Čepin

MONTAŽNE HIŠE JELOVICA

HIŠA KOT HIŠA. KDOR NE VERJAME, NAJ POTRKA!
KUČA KAO KUČA. TKO NE VERUJE NEKA POKUČA!

USMERITVE JELOVICE V GOSPODARJENJU V LETU 1990

Izhajajoč iz dosedanjih izkušenj in tistega, kar lahko predpostavljamo, bo tudi v prihodnje leto prav tako težko za gospodarstvo ali pa še težje kot letos.

Tudi naslednje leto bo težko prodati proizvedeno. Doatno k temu je potrebno računati tudi s političnimi posledicami na gospodarska gibanja. Vprašanje inflacije in sama inflacija bo (verjetno) še naprej razdiralno vplivala na gospodarstvo in družbo. Tudi drugi negativni trendi, ki opredeljujejo stanje v naši družbi, se bodo bolj ali manj nadaljevali. S takimi pesimističnimi predpostavkami moramo predvideti poslovanje Jelovice v prihodnjem letu, upoštevajoč pri tem tudi stanje in možnosti našega podjetja.

Glavni cilji v letu 1990 so:

- Poslovati pozitivno s ciljem doseči povprečno stopnjo akumulacije naše panoge in znižati realno zadolženost podjetja, predvsem kratkoročno, na po 4 mio DEM v mesečnih povprečjih, kar pomeni pod nivo enomesečne realizacije podjetja. Istočasno to pomeni tudi zboljšati solventnost podjetja in izboljšati vire poslovnih sredstev.
  - Rahlo povečati proizvodnjo (cca 2%) in vzporedno prodajo. Ob istočasnem zmanjševanju zaposlenosti to pomeni fizično povečanje produktivnosti.
  - Večja usmeritev v izvoz s ciljem v treh letih doseči v izvozu približno 30% realizacije podjetja oz. 10 mio \$ in pri tem izvažati proizvode, katerih prodajna cena pokriva vsaj direktne stroške.
- Te cilje bomo skušali doseči predvsem z izvajanjem naslednjih nalog in usmeritev:
- V prodaji bomo nadaljevali s selekcijo poslovalnic, eventualno odprli še kak-

šno predstavništvo in poiskali še druge oblike prodaje.

- Intenzivno bomo delali na obdelavi gradbene operative s ciljem, da v letu 1990 prodamo gradbeni operativni vsaj 10 mio DEM stavbnega pohišva ali 25% letega.
- Z analizo konkurence, s stalno reklamo in propagando bomo agresivno delovali na trgu s ciljem čim večje maloprodaje naših proizvodov.
- Glede na plačilno sposobnost jugoslovanskega trga bomo posebej morali skrbeti, da nam bodo kupci pravočasno plačevali dobavljeno blago.
- Na področju izvoza bomo selekcionirali program, hkrati pa a že v tem letu bistveno povečali.
- Montažne hiše bomo morali usmeriti predvsem v izvoz, saj doma ne bo kakšnih večjih možnosti prodaje.
- Z vsemi temi ukrepi na področju trženja bomo skušali zagotoviti izrabo proiz-

vodnih zmogljivosti podjetja, kar bo glede na situacijo, ki je, izredno težko.

- Proizvodnja bo morala s svojo aktivnostjo nuditi ustrezno podporo prodaji. Posebno pomembna naloga bo, v nekatere obrate uvesti povečan obseg maloserijske in izventipske proizvodnje (do 20% v posameznem obratu).
- Na področju nabave bomo izvajali racionalno politiko s tem, da bomo morali posebno pozornost posvetiti nabavi lesne mase.
- Na področju razvoja nadaljevati z razvijanjem novih proizvodov. Posvetili bomo večjo pozornost uvajanju teh proizvodov na trg.
- Posebnega pomena za podjetje bo intenzivnejše nadaljevanje uvajanja projekta računalniškega poslovanja po naših poslovalnicah, ki se je dosedaj odvijal prepočasno.
- Racionalni izrabi lesne mase bomo posvetili večjo pozornost, saj v primarni proizvodnji razpolagamo z obnovljenimi sušilnicam in novimi linijama za širinsko in dolžinsko optimiranje.
- Na področju zaposlovanja se bomo usmerili tako, da bi se število zaposlenih v Jelovici zmanjšalo, da se število zaposlenih v nekaj letih zniža pod 1000.
- Istočasno moramo podjetje okrepiti z nekaterimi strokovnimi kadri in urediti njihovo nagrajevanje. Prav

tako bomo preverili štipendijsko politiko.

- V skladu z novo zakonodajo in potrebami podjetja bomo po potrebi uvedli tudi reorganizacijo posameznih služb.
- Pristopili bomo k celoviti obnovi projekta naše montažne hiše.
- Na področju investicij bo imela prednost oprema, tretjino amortizacije pa bomo investirali v obratna sredstva.
- V skladu z novo zakonodajo bomo prilagodili naše pravilnike in (po možnosti) tudi naše obnašanje.
- V letu 1990 bomo pristopili tudi k izdelavi nove vizije in usmeritve podjetja, saj spremenjeni svet okoli nas to zahteva.
- Osebne dohodke bomo delili v skladu z doseženimi uspehi, predpisi in kolektivno pogodbo.

To so le glavne naloge in usmeritve, ki so navedene.

Jasno pa je, da bo čas zahteval tudi spremembo ciljev ali metod, saj živimo in delamo v izredno nestabilnih razmerah.

Za tržno gospodarstvo pa je jasno le to: **Preživel bo le tisti, in imel tudi možnost razvoja, ki bo proizvedeno blago tudi dobro prodal in dobil plačanega.**

Direktor DO
Matjaž Čepin

JELOVICA

- PODJETJE V DRUŽBENI LASTNINI

Zakon o podjetjih med drugim določa, da so se OZD dolžne preoblikovati v podjetja do konca leta 1989. Zaradi nerešenih lastninskih razmerij se bodo najprej preoblikovale delovne organizacije v podjetja v družbeni lastnini, ker je ta preobrazba vsebinsko najenostavnejša.

Delavci Jelovice smo zato že 24. 11. 1989 na referendumu glasovali o novem statutu podjetja v družbeni lastnini, kot se bo po novem imenovala Jelovica.

Za ta statut podjetja v družbeni lastnini Jelovica je od 1155 vpisanih v volilne imenike glasovalo 833 delavcev ali 76,4%.

S tem, ko smo se na referendumu opredelili za statut, se je DO Jelovica preoblikovala v podjetje. Znotraj Jelovice bomo statut začeli uporabljati 8. dan po objavi rezultatov referendumu na delavskem svetu. Navzven pa bo Jelovica poslovala kot podjetje od dneva registracije Jelovice kot podjetja v družbeni lastnini na registrskem sodišču.

Statut kot temeljni samoupravni splošni akt podjetja prinaša nekatere bistvene spremembe, ki bi ob njihovi uporabi lahko pripomogle k boljšem poslovanju Jelovice.

Bistveno se spreminja razmerje glede odločanja med delavci, delavskim svetom in direktorjem.

NOVOSTI STATUTA

Referendum je določen le za sprejem oz. spremembe Statuta. Zbori delavcev sprejemajo le letno poročilo direktorja o poslovanju, sicer pa bodo sklicani le v primerih, ko je potrebno delavce informirati o pomembnejših zadevah.

Delavski svet ima zelo pomembno vlogo, saj je edini organ, ki potrjuje (sprejema) ali zavrača (ne sprejema) predloge direktorja oz. vodilne ekipe podjetja.

Pomembne pristojnosti delavskega sveta so predvsem naslednje:

- določa predlog statuta podjetja;
- sprejema samoupravne splošne akte;
- določa organizacijo podjetja;

- sprejema poslovno politiko in ukrep za njegovo izvajanje;
- sprejema razvojni program in letni plan;
- potrjuje periodični in letni obračun;
- odloča o delitvi dobička ali pokrivanju izgube;
- imenuje in razrešuje direktorja podjetja in izvršilne organe;
- imenuje in razrešuje delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi na predlog direktorja;

obravnavajo poročilo o delu direktorja in delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in ugotavlja izpolnjevanje njihovih nalog. Sestav delavskega sveta ni več določen s statutom, zato bo potrebno za vsako mandatno obdobje (dve leti) posebej določiti sestav delavskega sveta. To je zelo praktična določba, saj bomo lahko za vsako mandatno obdobje prilagodili sestav delavskega sveta organizaciji podjetja.

Delavski svet lahko poleg sedanjih izvršilnih organov imenuje tudi druge stalne ali začasne izvršilne organe in določi njihove pristojnosti.

V podjetju imamo poleg delavskega sveta še dva voljena samoupravna organa - to sta odbor samoupravne delavske kontrole in disciplinsko komisijo.

Disciplinska komisija bo imela v prihodnje, ko bodo naši samoupravni splošni akti usklajeni z republiško zakonodajo, ki je pa še ni, omejeno pristojnost glede izrekanja disciplinskih ukrepov, kajti del te pristojnosti ima direktor.

VEČJE PRISTOJNOSTI DIREKTORJA

Poslovodni organ - direktor ima v podjetju večje pristojnosti, s tem pa tudi večjo odgovornost za poslovne rezultate.

Pomembnejše nove pristojnosti so naslednje:

- predlaga temelje poslovne politike;
- predlaga razvojni program in delovni program ter sprejema ukrepe za nujno izvajanje;
- predlaga organizacijo podjetja;
- predlaga imenovanje in razrešitev delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
- odloča o razporejanju delavcev k določenim delom in nalogam;
- izreka disciplinske ukrepe v skladu s pooblastili;
- spremlja rezultate dela delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in vodi služb in samostojno odloča o delu osebnega dohodka, ki predstavlja delavčev osebni prispevek;
- daje poročilo o rezultatih poslovanja po periodičnem obračunu in letnem obračunu;
- izdaja posamične akte, ki urejajo delo in poslovanje podjetja;
- odloča o službenih potovanjih v tujino;
- odloča o odsotnosti z dela v skladu s pravilnikom;
- odloča o nagradah in pohvalah in nagradnem dopustu;
- napotuje delavce na izobraževanje, ki je v interesu podjetja.

Bistvo spremenjene vloge direktorja v podjetju je v tem, da direktor sam predlaga v potrditev delavskemu svetu vodilno ekipo podjetja (delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi).

Vodilna ekipa podjetja na čelu z direktorjem vodi poslovanje podjetja. Iz tega sledi določba Zakona o podjetjih, da se začne postopek za predčasno razrešitev direktorja, če delavci na zboru ne sprej-

mejo letnega poročila direktorja o poslovanju.

Nadaljnji postopek izpelje delavski svet, ki mora ugotoviti, da je direktor dogovoren za slabe poslovne rezultate.

Če direktor začne postopek za sodno varstvo in sodišče ugotovi, da je bil direktor neupravičeno predčasno razrešen, ga vrne v podjetje, vendar ne na mesto direktorja, če je bil

v tem času že imenovan drugi direktor.

Vodilno ekipo podjetja sestavlja direktor in delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki so:

- pomočnik direktorja DO za gospodarske zadeve
- pomočnik direktorja DO za organizacijo, informacijske sisteme in splošne zadeve
- vodja tržnega področja
- vodja tehničnega področja
- vodja razvojnega področja
- vodja finančno gospodarskega področja
- vodja splošno-kadrovskega področja.

Novost je v tem, da delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi izbira direktor sam in jih predlaga v imenovanje delavskemu svetu. Direktor lahko tudi predčasno razreši delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi če ne dosejajo pričakovanil rezultatov.

Statut podjetja opredeljuje tudi posamično in kolektivno odgovornost za opravljanje samoupravljaljskih funkcij in materialno odgovornost direktorja, delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, delegatov delavskega sveta ter članov izvršilnih organov.

VLOGA SINDIKATA ŠE NI POVSEM OPREDELJENA

Statut ima v podjetju drugačno vlogo od dosedanje, ker izhaja iz drugačne vloge sindikata v družbi nasploh in je razvidna iz naslednjih določb:

kat v podjetju deluje samostojno in svobodno skladno s Statutom zveze sindikatov in sindikalnimi listinami.

Delavski svet in izbrani organi morajo pred emanjmentom odločitve o organizaciji podjetja, razvoju in drugih pomembnih vprašanjah upoštevati mnenje sindikata.

Delavski svet in direktor morata biti na razpolago vsej članstvu v zvezi s poslov-

vanjem podjetja, ki vpliva na njegov položaj delavcev.

Direktor in samoupravni organi morajo zagotoviti, da aktivisti in člani sindikata ne bodo klicani na odgovornost zaradi vodenja sindikata in izražanja mnenj ter predlogov na sestankih.

Sindikati imajo pravico organizirati in voditi stavko skladno s stavkovnimi pravili.

Sprejetjem Statuta podjetja v Jelovici v družbeni lastni.

Jelovica kot DO ni prenehala obstajati, ampak z delom in poslovanjem nadaljuje kot podjetje, zato ob tem preoblikovanju iz DO v podjetje ni potrebno izvoliti novega delavskega sveta in imenovati direktorja.

Delavski svet in direktor nadaljujeta z delom v podjetju do preteka mandata.

S sprejetjem Statuta podjetja je bila premagana še prva ovira na poti podjetništva. V prihodnje bo treba tudi ostale

samoupravne splošne akte uskladiti s statutom in veljavno zakonodajo.

Posebno pozornost bo potrebno usmeriti v oblikovanje vodilne ekipe podjetja in drugih strokovnih delavcev, ter tudi sestavi delavskega sveta, kajti z večjimi pooblastili letih se sorazmerno večja tudi njihov vpliv na takšne in drugačne odločitve, ki lahko pozitivno ali negativno vplivajo na poslovanje podjetja.

Vida Gaber

RTI ZA LETO 1990

REMALO NOVOSTI V PROIZVODNJI ZA IZVOZ ČE KAKOVOSTI

...ri, kot jih popularno imenujejo v podjetjih, so imeli še težje delo kot prejšnja leta. Inflacija, ki ji še 15.embra nihče ni videl konca, je pač sproti rušila vsako napoved. Kljub temu pa so planski delavci v skladu z nameni naredili svoje načrte, pri tem pa niso poznali večjih sklepov zvezne vlade in programa Markovića. Marsikatero stvar postavil na pravo mesto in zato bi vsi ti načrti, če bi jih delali sedaj ali pa čez dober c, bili povsem drugačni. Kljub vsemu - plani so tu in rebalansi" bodo lahko popravili morebitne zgrešene redi.

...r pa ob vsem moramo imeti še eno misel. Po tem, načrtano, je že jasno, da Jelovica imela v prihodnjem letu še naprej obilo. Pretežna naslonitev na izvozni trg bo namreč zagotovila precej slabih strank. Napovedi predsednika Markovića bo namreč na izvoznem trgu kar precejšnja inflacija ali celo padec zmanjšanja realnega dohodka in selektivne kreditne politike bank. Zato pa je še vse premalo usmerjena oziroma je izdelkov takih, da bo le našla svoje mesto na izvoznem trgu. Sicer pa po načrtih so načrti za proizvodnjo in prodajo na izvoznem trgu.

Jožica Bergant, vodja izvozne službe

...nem dohodku DO, od sedanjih cca 10% na 30%. Naloga je izredno zahtevna, čeprav razumljiva, ker se zavedamo, da zaradi težke gospodarske situacije naših izdelkov ne bomo mogli prodati le na domačem trgu, kjer kupna moč prebivalcev pada. Toda kakšni so izgledi na tujem trgu?

Planiramo prodati 50.000 kom notranjih vratnih kril. Poleg tega smo se s kupci dogovarjali tudi o prodaji vrat, ki sodijo v višji cenovni razred. Odzivi so pozitivni. Poleg notranjih vratnih kril planiramo izvoz 500 kom vhodnih vrat tipa Variant, ki pa so prilagojena zahtevam nemškega trga.

Na področju oken je situacija drugačna. Oken, naših tipskih izdelkov v tujini ne bomo plasirali. Kupci zahtevajo visokokvalitetne izdelke. Les ne sme biti dolžinsko spojen. Nekaj več možnosti imamo pri plasiranju belopleskanih oken, kjer pa smo trenutno cenovno predragi.

Naš že dolgoletni izvoz kril za strešna okna se bo nadaljeval tudi v letu 1990 in ga bomo povečali vsaj na 25.000 kosov. Kupec ROTO FRANK sprejme še večje količine. Pri tem moram poudariti, da je to posel, kjer poteka vse v skladu z dogovorom. Držimo se rokov in kvalitete, tako da imamo tudi v razgovorih s kupcem boljšo pozicijo imamo zato v letošnjem letu že dvakrat povišali ceno.

Izvoz okvirjev za strešna okna se bo v naslednjem letu količinsko zmanjšal. Izvozili bomo le 15.000 kosov. Po izjavi kupca, se bo ta prodaja še manjšala, ker jo nadomešča prodaja oken iz plastične mase.

Torej izvoz stavbnega pohištva bo ostal vrednostno na letošnji ravni. Vsako nadaljnje povečevanje bomo morali doseči na področju izvoza

montažnih objektov, kjer pa imamo tudi dogovore že sklenjene, ker so nadaljevanje do sedanjega izvoza, za druge pa so pogovori v teku. Priti mora le še do realizacije. V letošnjem letu je bil izvoz montažnih objektov skromen in znaša le 32% celotnega izvoza DO.

Planirane cilje pa bomo dosegli le, če bomo proizvajali kvalitetne izdelke z nižjimi stroški kot naši konkurenti. J.B.

Proizvodnja

Količine planiranih izdelkov nam kažejo precej povečano proizvodnjo glede na plan 89 pri podbojih (tako vidnih kot slepih) pri polkrih (fiksni in gibljivi) ter pri vratnih krilih. Povečano proizvodnjo letih izdelkov je opaziti že v zadnjih mesecih letošnjega leta, tako

Nataša Trdina, vodja plansko analitične službe

izvoz v letu 1990

1990 bo od vseh nas zahvalno maksimalno angažirani to na vseh področjih in organizacije, tako se pridruži v izvozu.

Na področju izvoza smo si zato postavili visoko nalogo in sicer ti delež izvoza v celot-

da glede na doseženo proizvodnjo 89 to povečanje ni tako izrazito. Za 7000 kom oz. 8% je v planu 90 manj oken programa Termoton, manj je vhodnih vrat (-8%) in omaric za roletno.

Kot nov proizvod smo letos vključili panoramske stene (200 kos), novost v planu 90 pa so tudi vhodna vrata za izvoz (500 kos).

Verjetno bi se morali bolj potruditi pri uveljavljanju novih izdelkov, saj letos nismo predvideli niti kosa LOKA stilnih vrat, s tem v zvezi tudi ne okrasnih letev, ni LOKA furniranih oblog, ni vidnih podbojev z nadsvetlobo, ni lesenih mrež. Vse to so bili proizvodi, ki so se - sicer v manjših količinah, pa vendarle - pojavili na straneh plana 89, letos pa ne. Pač pa plan 90 predvideva za vsak proizvodni obrat določen odstotek izdelavnih ur, ki bodo namenjene izventipski proizvodnji.

Plan proizvodnje montažnih objektov za domači trg je za 15% manjši kot v letu 1989. Pri planu za izvozne montažne hiše pa smo glede na dosežene količine leta 89 plan povečali za nekaj %, glede na plan 89 pa so količine precej manjše.

Prodaja

Ključnega pomena za nas vse je prodaja (čeprav prodaja ne sme prodajati tistega, kar se proizvaja, temveč se mora proizvajati tisto, kar se prodaja). Iskanje trga na tujih in domačih tleh za naše izdelke je ključna naloga, v bližnji prihodnosti naj bi Jelovica izvozila cca 30% svojega programa. Seveda to ni naloga, ki bi se jo dalo rešiti kar čez noč.

Na domačem trgu bomo morali poleg učvrstitve naših obstoječih poslovalnic skrbeti tudi za pokrivanje območja, kjer Jelovica še ni prisotna. S predstavnimi se ta območja manjšajo, še vedno pa so.

KOLENDAR DELA ZA 1990 LETO

V letu 1990 moramo opraviti 2192 delovnih ur, kar pomeni 274 obračunskih dni in dodatni dan za solidarnost, ki naj bi bil 5. maja.

Meseci imajo od 21 do 24 obračunskih dni. Mesec maj ima 24 obračunskih dni, ker vključuje solidarnostni dan. Prav tako ima 24 obračunskih dni mesec oktober, december pa ima le 21 obračunskih dni. Sobota, dne 6.10. prenese obračun meseca decembra. Delovne so predvidoma prve sobote v mesecu in po potrebi tretje sobote, izjema je le mesec december, kjer je delovna druga sobota v mesecu.

Predlog predvideva 11 dni kolektivnega dopusta in sicer:

3., 4. in 5. januar, tako, da bi z delom pričeli šele v ponedeljek, 8. januarja

30. april, tako, da bi bili za prvomajske praznike prosti kar 6 dni skupaj in sicer od 27. 4. do vključno 2. 5.

od 23. 7. do 28. 7. predvideva koledar 6 dni kolektivnega dopusta

31. december, da bi novoletne praznike pričeli že s prosto soboto, dne 29. 12.

Tako kot vsako leto tudi letos delovni koledar ne velja za delavce poslovalnic in predstavništev, ki se ravna po svojem delovnem urniku.

Legenda:

nedelje in prazniki
proste sobote
kolektivni dopust
solidarnostni dan

T N

JANUAR					FEBRUAR					MAREC							
P	1	8	15	22	29	P		5	12	19	26	P		5	12	19	26
T	2	9	16	23	30	T		6	13	20	27	T		6	13	20	27
S	3	10	17	24	31	S		7	14	21	28	S		7	14	21	28
C	4	11	18	25	C	1	8	15	22	C	1	8	15	22	29		
P	5	12	19	26	P	2	9	16	23	P	2	9	16	23	30		
S	6	13	20	27	S	3	10	17	24	S	3	10	17	24	31		
N	7	14	21	28	N	4	11	18	25	N	4	11	18	25			

APRIL					MAJ					JUNIJ								
P		2	9	16	23	30	P		7	14	21	28	P		4	11	18	25
T		3	10	17	24	T	1	8	15	22	29	T		5	12	19	26	
S		4	11	18	25	S	2	9	16	23	30	S		6	13	20	27	
C		5	12	19	26	C	3	10	17	24	31	C		7	14	21	28	
P		6	13	20	27	P	4	11	18	25	P	1	8	15	22	29		
S		7	14	21	28	S	5	12	19	26	S	2	9	16	23	30		
N	1	8	15	22	29	N	6	13	20	27	N	3	10	17	24			

JULIJ					AVGUST					SEPTEMBER								
P		2	9	16	23	30	P		6	13	20	27	P		3	10	17	24
T		3	10	17	24	31	T		7	14	21	28	T		4	11	18	25
S		4	11	18	25	S	1	8	15	22	29	S		5	12	19	26	
C		5	12	19	26	C	2	9	16	23	30	C		6	13	20	27	
P		6	13	20	27	P	3	10	17	24	31	P		7	14	21	28	
S		7	14	21	28	S	4	11	18	25	S	1	8	15	22	29		
N	1	8	15	22	29	N	5	12	19	26	N	2	9	16	23	30		

OKTOBER					NOVEMBER					DECEMBER							
P	1	8	15	22	29	P		5	12	19	26	P		3	10	17	24
T	2	9	16	23	30	T		6	13	20	27	T		4	11	18	25
S	3	10	17	24	31	S		7	14	21	28	S		5	12	19	26
C	4	11	18	25	C	1	8	15	22	29	C		6	13	20	27	
P	5	12	19	26	P	2	9	16	23	30	P		7	14	21	28	
S	6	13	20	27	S	3	10	17	24	S	1	8	15	22	29		
N	7	14	21	28	N	4	11	18	25	N	2	9	16	23	30		

Pregled delovnih sobot

mesec	datum	število
januar	-	-
februar	3. in 17.	2
marec	3.	1
april	7. in 21.	2
maj	5. (solidarnostna)	1
junij	2. in 16.	2
julij	28.	1
avgust	-	-
september	1. in 15., 2	
oktober	6.	1
november	3.	1
december	8.	1

7 osnovni šoli v Podlubniku je bilo sredi decembra zares lovesno. V krogih zvestih poslušalcev in pa prijateljev je tamreč praznoval svojo 20. letnico vokalni oktet Jelovica. /sak, ki se le malo spozna na petje, in ki ve, koliko vaj in odrekaj je potrebno, da taka skupina vztraja toliko let, so nedvomno pritrtili ugotovitvi o resnično velikem jubileju. Ker je največ o tem jubileju govoril sam koncert in vsaj nikomur ne moremo pričarati vzdušja tega večera, objavljamo raje kratek povzetek, ki ga je napisal Franc Jenko eden redkih pevcev, ki je vztrajal vsa ta leta.

NAŠE DREVO

Gorenjski kmet najraši vsadi jablano na jesen. Zrahljana zemlja je tedaj kot topla zibelka sadiki v neprijazni zimi in ta utrjena dočaka prebujenje pomladi. Drevesce vzbrsti, ozele. Korenine se oklenejo grude, iz katere črpajo sokove življenja. Jablana požene veje in vrhove, deblo z leti dobi moč, s katero nosi krošnjo in je kos viharjem. Poslej je kmet le še sadjar in vrtnar, ki skrbi za ugodje drevesa. Oblikuje mu krošnjo, izloča jalove veje, izreže drevesu izrojene vrh, izčrpano vejevje nadomešča s plemenitimi cepiči. Kmetu drevo poplača trud s sadeži dobre letine. Letine so pa tudi slabe in tedaj je drevo željno še večje nege.

Podobno drevo je tudi naš oktet Jelovica, ki smo ga jeseni 1969 zasadili takratni in nekateri še sedanjí pevski zanesenjaki. Sadjar je bil pravzaprav Marijan Kovač, ostali smo pa združeno pazili na mladiko, da nam je že sredi zime dela prve vzpodbudne sadove. Torej to ni bilo krmežljivo plantažno drevesce, niti divjaček iz loških host, še manj pa kakšna meglasta barjanska jelša. Bilo je samoniklo, kleno revo, nepogljivo, košato in mogočno, kot eno od dreves Sorškega polja, hrast, kakršne še dandanjašnji vidiš na ozemlju tisočletne Loke. Drevo je rodilo obilne sadove. A bile so tudi letine manj veselih časov. Viharji so majali drevo, da so korenine valovale, upognila se je krošnja, ječale so veje, lomili so se vrhovi. Drevo je bilo vraščeno v radodarno polje in ni se dalo. Zmagalo je življenje...

Bili so torej usakršnji časi, vsega po nekaj. Bilo je tako kot v sanjah egiptovskega Jožefa - sedem suhih in sedem debelih krav, ki pomenijo sušna in rodovitna le-

ta, kot nam priča Sveto pismo, ki je še dandanašnji knjiga vseh knjig.

V kroniki okteta je uvod, ki sem ga zapisal one jeseni. Med drugim stoji... naj slovenska pesem krepi narodno zavest in Slovence naj spominja na narodovo težko preteklost, ki je pretkana tudi s svetlimi trenutki, kar vse ta pesem izročča sedanjim in prihodnjim rodovom.

Tako smo vztrajali in dočakali zavidljiv jubilej. Moč za to smo našli kar v samih pesmih, ki smo jih sprejemali usak na svoj način - nekateri zaradi čustvene potrebe, drugi zaradi plemenitenja, tretji zaradi spoznavanja umetnosti, četrtri kot zavedni narodnjaki in žal, nekateri tudi zaradi manj imenitnih idealov kot so častihlepe, prilagajanje, zunanji blišč, postavljanje...

Za repertoar smo se odločali po več kriterijih. Eden od teh so bile potrebe pokrovitelja, ki je zvesto stal oktetu ob strani obe desetletji. Drugi nastopi oziroma predstavitve okteta so

pa narekovali program vsestranskega karakterja. Pesmi v slovenski zakladnici je bilo dovolj in lahko smo zadovoljili sebe kot izvajalce in poslušalce še posebej, saj je bil oktet več tudi najbolj zahtevnih kompozicij naše in tuje zborovske literature. Odločila je muzika in tekstovna podoba skladb. Velika motivacija so bila besedila najbolj znanih slovenskih umetnikov, posebno pa še glasba izpod peres mnogih umetnikov slovenske zborovske ustvarjalnosti.

O pevcih, ki so dajali oktetu podobo le to, da osip ni bil velik, a je vendar vedno povzročal zadrege. Včasih so bile zamenjave uspešne, drugič tudi ne. Imeli smo to srečo, da je jedro sestava ostajalo zvesto zboru, sicer današnjeja jubileja ne bi bilo, tako kot ga ne bi bilo tudi brez tistih, ki jih pri oktetu ni več. Vsaka formacija je dala oktetu svoj pečat, svojstven slog in primerno produkcijo. Najbolj uporni smo pa dočakali

današnji praznik v sestavu, ki deluje še le tri leta in ima seveda pred seboj še veliko dela. Prave sadove našega drevesca bomo torej obrali kasneje.

Pevci smo ponosno tudi na našega novega učitelja, ki je profesor pedagog, zborovodja in slovenski skladatelj. Kljub obilici skladateljskega dela najde čas za Jelovico. To je naš Slavko Mihelčič, neumorni pisec zborovske literature, pustovarjalec, pisec priredb. Mnoge od njegovih pesmi seveda naš oktet tudi izvaja. Nemalokrat je Jelovica kar krstni izvajalec njegovih novitet. Zven njegovih pesmi je pevcu domače znan, izviren in ljudskega karakterja, a vendar zvest zakonitostim zborovske kompozicije.

In poslušalci, simpatizerji? Teh Jelovici nikoli ni manjkalo. Ni odveč, če se izrazim nekoliko vulgarno - to so naši pravi navijači, take je napravila pesem Jelovice. V naši publiku je slovenski ponos in gorenjska

Tak pa je oktet Jelovica v današnji sestavi. Z leve na desno stojijo Jože Benedik, Lojze Bogataj, Leon Marolt, Marijan Kovač, Franc Jenko, Valentin Bogataj, Jože Rupar in Ivo Kržišnik.

trma, kakršna je bila v obeh Gorenjcih, ki sta se pred tremi leti lotila oktetove prenove. Zato nocoj oboji slavimo in bog daj, da to ne bo poslednjič.

Franc Jenko

Dragi pevci!

Ob 20.letnici vašega kulturno-prosvetnega delovanja na področju glasbene poustvarjanja vam pošiljam iz zakladnice vsega dobrega pristrčne čestitke in vam želim vse najboljše tudi za naprej. Pevski glas okteta Jelovica je bilo slišati na številnih uspešno opravljenih nastopih doma in v tujini; mnogim poslušalcem ste s svojim petjem ogreli srca in jim nudili veliko prijetnih glasbenih užitkov. Vselej ste znali ustvariti trdno vez med vami in poslušalci, kar je bila tudi največja nagrada za vas in za vašega umetniškega vodjo.

Oktet Jelovica si je znal prav zaradi neomajne predanosti zastavljenim ciljem, močne volje do dela, vztrajnosti in velike ljubezni do petja ustvariti pogoje za uspešen razvoj. Toda kot marsikje tudi pri oktetu Jelovica ni šlo vselej vse gladko; zaradi menjave pevcev je nastopilo tudi obdobje težav, še nedavno je

bilo treba nadomestiti manjkajočega pevca pri drugem basu.

Povsem razumljiva je dalje želja vsakega poustvarjalnega sestava, da bi imel v sporedu čimveč novitet. No, da smo tudi na tem področju nekaj dosegli, sem postoril nekaj kar sam. Pre-

OB JUBILEJU

Delovna organizacija Jelovica praznuje prihodnje leto svojo petintridesetletnico. Že pred dvajsetimi leti pa se je njeno vodstvo zavedlo, da je kultura pomemben sestavni del človekovega življenja in tako je pod njegovim pokroviteljstvom zaživel vokalni oktet Jelovica.

Dvajset let delovanja okteta je kar dolga doba in brez požrtvovalnosti vseh pevcev, nekdanjih in sedanjih, oktet ne bi obstal in živel z nami v našem prostoru.

V preteklih dvajsetih letih se je zamenjalo več pevcev in umetniških vodij, nekaj članov okteta pa vztraja že od samega začetka in ti predstavljajo njegovo gonilno silo. Oktet Jelovica je doživljal vzpone in padce, njegova pesem pa se je slišala širom naše domovine.

Ob tej visoki obletnici želim oktetu še veliko uspehov, dolgo in plodno življenje, podjetje Jelovica pa mu bo tudi v bodoče stalo ob strani, saj je del nas.

Direktor DO Jelovica
mgr. Matjaž Čepin, dipl.oec

ložil oziroma obdelal sem nekaj viž in jih, brez posebnih harmonskih podvigov, ukrojil tako, da je nastalo kar se da sveže sožitje med vebino in vižo. V kolikšni meri mi je to uspelo, bomo videli po odzivu poslušalcev jubilejnega koncerta okteta Jelovica, kjer bodo te pesmi zazvenele prvič.

Skoraj vse pesmi, ki jih boste predstavili kot novost, so objavljene v posebni zbirki, ki sem jo posvetil vam, pevci okteta Jelovica, ob 20.letnici delovanja.

Da bi še dolgo odmeval oktetov glas, tudi tjakaj, prek gora, v deveto vas!

Vaš umetniški vodja
Slavko Mihelčič

Oktet Jelovica in humor

Veselje in petje imata veliko skupnega. Kako pusto bi bilo brez dobre volje in kako kisle bi bile prenekatero pesmi, če ne bi bilo pevcev, ki jim je dano uganiti katero, čisto po slovensko okroglo. Oktet Jelovica je slovel tudi po tej plati...

Pevski kruh

Basist Tone Blaznik je slovel kot družaben človek. Nekoč ga pošlje žena v Loko po kruh. Pod lipo pri Homanu je nalletel na pevsko in pivski družščino. Beseda je dala besedo, pesem je dala pesem in Tone jo je primahal domov v poznih jutranjih urah, primerno v rožicah.

- Joj, Tone, dolgo si hodil s kruhom in vest trd si od pijače! ga nagovori žena.

- Nisem trd le jaz, trd je tudi kruh!

Nikoli zadovoljen

Kadar je zborovodja Tomaž Tozon videl, da so pevci okteta Jelovica obiskali tudi Gašperja in gostilno v Plevni, je pri neuspešni vaji vedno vzkliknil:

- Uh, kakšni pevci ste! Le po gostilnah bi hodili! Pa je bilo potem tako, da smo ga pevci resno vzeli in smo se ogibali gostišč. A spet ni bilo prav!

- Vi niste nobeni pevci, še v gostilno več ne hodite!

Dunajski dečki

Menda je Tomaž Tozon veljal v otroški dobi zaradi svoje lalentiranosti za čudežnega otroka. Svoj deški glas je takrat posodil prvemu filmskemu Kekcu. Pripovedoval je, da je bil tedaj kandidat za znani zbor Dunajskih dečkov, ki še vedno prepeva v sosednji deželi. Eden od Jelovčanov, ki slovi po svojem rustikalnem značaju, mu je odvrnil:

- Glavno je, da so ti ostali vsaj dunajski zrezki.

Oh, te tašče!

Petje na pogrebih tudi pri oktetu Jelovica ni redek slučaj. Primerilo se je, da se je nekoč tak nastop zelo zavlekel, pa ne na pokopališču, temveč v gostišu. Pevce je nekoliko skrbelo, kaj porečejo domači. Sulčkov Tone nas je brž poučil:

- Recite doma, da je prijatelj umrla tašča, pa so pogreb tako ploskali, da smo pogreb ponovili!

PEVCI IN UMETNIŠKI VODJE OD ZAČETKA DELOVANJA OKTETA DO DANES

PEVCI

- * Avguštin Jamnik 1969-1980
- * Zdravko Ogris 1969-1980
- * Ivan Breznik 1969-1979
- * Jože Oblak 1969-197
- * Janez Bohinc 1969-1971
- * Srečko Peklaj 1969-1975 in 1987-1989
- * Tone Blaznik 1971-1984
- * Simon Križaj 1975-1986
- * Ciril Pleško 1979-198
- * Gregor Šolar 1980-1986
- * Franc Sluga 1980-19
- * Marijan Kovač 1969
- * Franc Jenko 1969
- * Leon Marolt 1971
- * Valentin Bogataj 198
- * Jože Rupar 1987
- * Jože Benedik 1987
- * Lojze Bogataj 1987
- * Ivo Kržišnik 1989

Umetniški vodje

- * Peregrin Capuder 1969-1972
- * Tomaž Tozon 1972-1984
- * Valentin Bogataj 198

Začetek etnih časov

eto 1990 je navadno leto, na 365 dni, začne in konča se s ponedeljkom. Vladar leta je VENERA.

Začetek pomladi: 20. marca ob 22. uri 19 min. Sonce stopi znamenje OVNA (pomlansko enakonočje)

Začetek poletja: 21. junija ob 16. uri 33 min. Sonce stopi znamenje RAKA

Začetek jeseni: 23. septembra ob 07. uri 55 min. Sonce stopi v znamenje TEHTNICE (jesensko enakonočje)

Začetek zime: 22. decembra ob 04. uri 07 min. Sonce stopi znamenje KOZOROGA.

Sončevi in lunini mrki

V letu 1990 bosta dva Sončeva in dva Lunina mrka

1. Dne 26. januarja 1990 bo kolobarjasti Sončev mrk, ki bo viden na jugu Nove Zelandije ter v južnem delu Tihga in Atlantskega oceana. Pri nas mrk ne bo viden.

2. Dne 9. februarja bo popolni Lunin mrk, ki ga bomo pri nas lahko opazovali v vseh krajih. Začel se bo ob 17.20 uri. Popolna zatemnitev Lune (ko senca Zemlje zakrije Luno v celoti) bo med 19.49 in 20.33 uro. Konec mrka bo ob 23. uri 3 min.

3. Dne 22. julija 1990 bo popolni Sončev mrk, ki bo viden iz južnega predela Finske, s polotoka Kola, z Nove Zemlje in Novosibirskih otokov. Kot delni mrk pa bo viden v severovzhodni Evropi, v severni Grenlandiji in severozahodnem delu Severne Amerike. Pri nas mrk ne bo viden.

SLOVENSKA IMENA MESECEV

Januar	Prosinec
Februar	Svečan
Marec	Sušec
April	Mali traven
Maj	Veliki traven
Junij	Rožnik
Julij	Mali srpanj
Avgust	Veliki srpanj
September	Kimovec
Oktober	Vinotok
November	Listopad
December	Gruden

4. Dne 6. avgusta 1990 bo delni Lunin mrk med 12. uro 30 min in 17. uro 55 min, ki pa v Evropi ne bo viden. Viden bo iz Azije, na Indijskem oceanu, na Tihem oceanu in iz Avstralije.

Venera

Vladar leta 1990 je planet Venera. Venera je za Soncem in Luno najsvetlejšo telo na našem nebu. Poznamo jo tudi pod imenom Večernica in Jutranjica ali Danica. Od Sonca je oddaljena v povprečju 108 milijonov km (Zemlja 150 milijonov km), po velikosti pa je le malo manjša od Zemlje. Kadar se nahaja v notranji konjunkciji (med Soncem in Zemljo), se nam približa celo na 48 milijonov km. Tedaj jo moremo videti tudi podnevi.

Venera je stalno zavita v debel plašč oblakov, zato njene površine z Zemlje ne moremo videti. Šele v zadnjih dveh desetletjih smo dobili s pomočjo avtomatsko vodenih vesolj-

skih ladij prve posnetke Venerine površine.

Pogojev za življenje na Veneri ni: temperatura na površini znaša kar 480 stopinj Celzija, atmosferski tlak je skoraj stokrat tolikšen kot na Zemlji, oblaki, ki jo obdajajo, pa so polni ogljikovega in žveplovega dioksida ter žveplene kisline. Tako je Venera, ki ima sicer ime po boginji lepote, med najbolj negostoljubnimi planeti v Sončevem sistemu. Novih podatkov o Veneri si obetajo zvezdoslovci v letu 1990, ko bo - če bo šlo vse posreči - 10. avgusta dosegla Venero ameriška vesoljska sonda Magellan, ki so jo v maju 1989 uspešno izstrelili z vesoljskega taksija (shuttle). Sonda je opremljena z najsodobnejšo opremo za raziskovanje in snemanje Venerine površine. Po opravljeni nalogi se bo ta dragoceni astronomski laboratorij izgubil v brezkončnih prostranstvih Rimske galaksije.

VENERINO LETO je po stoletni pratiki bolj mokro kot suho, pa tudi soparno in precej gorko.

POMLAD nastopi precej pozno. Pozne pozebe se ni bati. Če moča spomladi ni prehuda in ni trajna, pride za njo gorko, soparno POLETJE. Kadar spomladi prestopno dežuje, sledi vroče, sušno poletje, kar se pa le rekdo zgodi. Venerino leto ima zelo veliko neviht. Te sicer ne zažigajo, prinašajo pa močne nalive in plohe, ki zelo škodujejo letini.

JESEN je ponavadi gorka in lepa, vendar ne traja dolgo. Zato skušaj trto zgodaj zagniti, pa tudi ozimnino zgodaj posej, zakaj okoli srede novembra navadno zmrzne in se pred božičem ne otaja. ZIMA je sprva znosno suha, potem pa, posebno od 12. februarja do konca, povsem mokra. Za Venerino leto velja, da je zima topla in vlažna.

Ob rob nacionalnih problemov

Ker skoraj ni časopisa, ki bi se ne dotaknil problemov nacionalizma, rasizma in šovinizma v vsaki številki, se mi zdi potrebno, da že zaradi take mode tudi v našem glasilu o tem napišem par stavkov o tovrstni tematiki v naši DO.

Glede strukture nacionalnosti v naši delovni organizaciji nismo ravno preveč pisani, vendar pa imamo med zaposlenimi v glavnem zastopane vse narodnosti, ki jih združujemo v Jugoslaviji vključno s pripadniki manjšin.

Kolikor so mi zadeve znane (mislim, da sem kar na tekočem) pri nas v DO kakšnih večjih problemov nikoli ni bilo, saj se je večina delavcev iz drugih republik kar lepo vključila, vključno s poslovalnicami.

Izpadi posameznikov na eni in drugi strani so redki in še tukaj je v glavnem šlo bolj za obkladanje iz šale, kot pa kakšno nacionalno zagrizenost. Če pa kdo takih šal le ne prenese, mu pa posebne pomoči ni, razen, da zamenja okolje. Znano je namreč, da je za "starega" Ločana prišlek že Poljanec ali Sevčan, da ne omenjam Primorcev, Štajercev, Prekmurcev, Korošcev in Dolencev.

Mnenja sem, da tudi v razmerah, ki so jih zakuhali tam, kjer je pasulj doma, se bomo v DO bolj brigali za delo, katero pa lahko uspešno opravljamo le v razmerah, kjer vladajo dobri medsebojni odnosi, medsebojno razumevanje in strpnost.

AK

"KVA ME BRIGA" ALI MALI KORAK DO POŽARA

Kar nekaj člankov je bilo napisanih skoraj v obliki opozoril na temo nepravilnega obratovanja raznih naprav in še posebej odsesovalnih naprav, katere predstavljajo glavno nevarnost nastanka in prenosa požarov in so obenem glavni povzročitelji zastojev v proizvodnji. Še več pa je bilo napisanih raznih opozoril odgovornim osebam, ki pa so doživela bolj tako usodo kot bob, če ga vržemo v steno.

Iz raznih zapisnikov o požarih in zastojih zelo lahko ugotovimo kakšne ogromne škode smo zaradi tega že utrpeli, tako materialne kot v obliki zastojev in pa sanacij stanja. Samo v obratih v Starem dvo-

ru smo iz streh ročno spravili na desetine kamionov žagovine, ki so jo natrosile odsesovalne naprave največkrat zaradi malomarnosti nas vseh, ki ne reagiramo na začetne napake v teh sistemih, am-

pak šele takrat, ko nam žagovina leti za vrat in jo je po strehah že na kubike. Zmanjšanje tovrstnih zastojev v zadnjem času je delna posledica večje discipline okoli pravilnega obratovanja in kontrole, čeprav obenem ugotavljam, da se nekateri še kar naprej igrajo z ognjem. To delajo na ta način, da ne upoštevajo navodil o pravilnem obratovanju, da odmetujejo v sisteme večje predmete (oblači-

la, cokle, trakove, drva, polivinil itd.), da ne odpravljajo sproti raznih manjših napak, da ne raziščejo takoj, zakaj se je zmanjšal vlek na posameznem stroju itd.

Vsakdo, ki to počenja, naj se zaveda, da izziva nesrečo, najmanj pa, da ustvarja nepotrebne dodatne stroške,

kateri nas že tako in tako preveč obremenjujejo.

Ni redko, ko ti ob raznih zaslotjih in okvarah na teh napravah kdo zabrusi "požrite, kar ste si skuhal", s čimer misli na to, da je za napake odgovoren tisti, ki je sodeloval pri projektih, nabavi, montaži itd.

To naj bi kar držalo, čeprav vemo, kakšna je YU kvaliteta. Držati bi moralo pa tudi to, da z napravami pravilno ravnamo tako kot doma s svojim avtom, kjer sami skrbimo za pravilno vzdrževanje in rokovanje kot tudi obremenitev. Ne poznam primera, da nekdo svoj avto pozabi ugasniti, ko se pripelje domov, nasprotno pa tukaj ni redek pojav, da pozabimo ustaviti stroj ali ventilator po končanem delu.

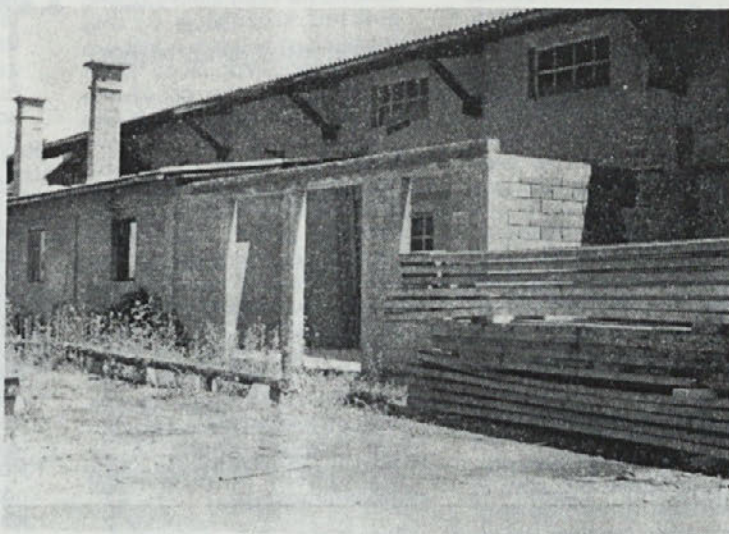
Če bomo prišli bolj dosledno ugotavljati krivce za posamezne zastoje, bom svoj delež šlamparij požrl kot kdo drugi, saj smo prav gasilci in vzdrževalci ob taki situaciji požirali svinjarijo ne krivi ne dolžni.

Mislím tudi, da pogosto uporabljena parola "kva me briga" ne bo več tako popularna

takoj, ko bo moral nekdo le delno iz svojega žepa pokriti stroške zastoja ali sanacije, če se mu taka krivda lahko dokaže. Kot sem pa še navedel, je vzrok za veliko škodo ali katastrofo lahko že pri dopušcanju manjših napak pri obratovanju teh naprav.

Po večmesečnem izvajanju kontrole odsesovalnih naprav ugotavljam, da se je stanje v zadnjih mesecih znatno izboljšalo predvsem zaradi pisemenih in ustnih opozoril na razne napake, kar pa ne velja za vse obrate. Precej nedisciplin glede pravilnosti obratovanja teh naprav je še v obratu GMO, kjer se še vedno dogaja, da ne upoštevajo navodil o obratovanju in s tem omogočajo zastoje, okvare in še kaj hujšega.

Kot sem že omenil, bo potrebno krivca za zastoj, ki je posledica nepravilnega obratovanja (vklop, izklop, praznjenje) ugotoviti in bremeniti za nastalo škodo, ki naj nikogar ne preseneti, saj je bilo pozoril takih in drugačnih že dovolj. AK

Na obratu montažnih objektov imajo že dolgo težave s potrebnim zrakom za proizvodnjo. Zato so se odločili za izgradnjo kompresorske postaje. Ta ena najbolj kritičnih točk v proizvodnji na tem obratu tu bo tako kaj kmalu odpravljena.

ŠE EN USPEH PLANINCEV JELOVICE

PRELEPA MONTE ROSA

Po imenu gore sodeč bi človek rekel, da je to nekakšna rožnata gora, vendar pa je ravno nasprotno to gora mogočnih ledenih vrhov, ledenikov. Samo ime Monte Rosa v italijanščini pomeni goro ledu. Po razsežnosti, velikosti, je to tudi najbolj mogočna gora Alp. Sestavlja jo kar 12 vrhov preko 4.000 m. Krona vsega pa je vrh - Dufourspitze 4.634 m in je tudi po višini druga najvišja gora Evrope, takoj za Mt. Blanc. In prav zanjo smo se planinci Jelovice odločili za tetošnje leto. Vsakdo, kdor je prebral Kugyjev slavospevspev Monte Rosi, je začutil močno željo povzpeti se nanjo.

Sicer pa velja, da tisti, ki ni bil na najvišjem vrhu Evrope - Mt. Blancu, najbolj mogočni gori Evrope, Monte Rosi in najlepši gori Evrope, Materhornu, ni "ta prav" hribolazec. Monte Roso smo čakali in dočakali tudi mi. Čakali smo, kdaj se bo nad Alpe pripodil ta težko pričakovani anticiklon in v začetku letošnjega avgusta smo jo preko Italije mahnili proti cilju.

Gora Monte Rosa pripada skupini vrhov Valiških Alp v Švici. Sicer pa si jo lastijo tudi Italijani, kajti njena južna pobočja padajo v Italijo.

Naš izhodiščni cilj za vzpon na goro je bil visokogorski kraj Zermatt v Švici. Tako smo preko prelaza Simplon prispeli v ta gorski paradiz. Zermatt je znano švicarsko visokogorsko letovišče, ki živi izključno od turizma. Kot pravijo domačini se imajo za razcvet svojega kraja zahvaliti samo eni gori iznad mesta. To je Materhorn. Mogočna ostrica iznad mesta resnično deluje ob pogledu nanj tako mogočno, da prevzame vsakogar, tudi neplanin-

ca. In domačini se tega še kako dobro zavedajo. Materhorn so resnično novčili. Vendar pa so naše misli danes drugje, levo od Materhorna. Monta Rosa, ki se iz Zermatta ne vidi, pa nas tako silno vabi. Materhorn je v primerjavi z njo pravi nebogljencek. Premagati moramo še hrib iznad Zermatta imenovan Gornergrat in ob izstopu iz gorske železnice, v višini našega Triglava, se pred nami razodene v vsej svoji mogočnosti naša gora. Deviško beli sneg jo napravi resnično impozantno. Čudovito vreme, ki nas spremlja, nam ne pusti, da bi se oddahnili. Takoj se otvorimo, vsak svojo kramo in hajd pot pod noge. Za prvi dan smo si zadali bolj vodoravno turo do vznožja gore, koče BetemsHütte, v višini 2800 m. Kajti gora je še kar oddaljena od nas, zato smo kar hitro zagrizli v prah steze proti današnjemu cilju.

Udobna stezica nas ves čas vodi po morenskem nasipu Gornergratskega ledenika. Ker je hoja varna se lahko

prepustimo uživanju pogledov na bele vrhove okrog nas. Breithorn-naša gora iz leta 1985, dvojčka Castor, Polux, prav tako vsa bela, vsa bleščeča se soseda Mt. Rose, Lyskamm. Vsi vrhovi nad 4.000 m. A na severu edinstveni Materhorn. Levo od njega pa bela skupina, ki jo sestavljajo Dent Blanche, Zinalthorn in Weisshorn. Vse je tako lepo, pa tudi vreme se skoraj ne more pokvariti. Kar pošteno je že vroče, ko jo končno prisopihamo na sam ledenik. Pri tem smo seveda izgubili nekaj višinskih metrov, zato jih moramo do kočice zopet nadoknaditi. Koča, ki jo zagledamo iznad nas, leži na skalnem otoku, iznad mejnega ledenika in kakor orlovo gnezdo obvladuje vso okolico. Hitro prečimo ledenik, ki je trd in poln otokov ter nešteti jezerc, od topljenja ledu. Kmalu so tudi serpentine izpod kočice za nami, ko se pozdravimo še s svizci, tik izpod kočice. Koča, imenovana tudi Monte Rossa Hutte stoji na višini našega Triglava in se skoraj ne razlikuje od okolice, saj je zidana iz istega kamna.

Kljub lepemu vremenu pa kočica ni kajprida obiskana. Ker smo zgodnji in je še celo popoldne pred nami, si pošteno oddahnemo, ob kuhanju juhice pred kočico. Uživamo v lepih razgledih, v nas pa že leze nemir, kajti zavedamo se resnosti vzpona. Skoraj 2.000 višinskih metrov je iznad nas, da o dolžini ture ne govorimo. Ker pa je vzpon večinoma samo po ledu in snegu, mimo neštetihi pasti, ki jih ledeniška tura skriva, je zahtevnost ture še večja. Resnost ture mi je, priznam, kar zlezla v kosti, tako da o kakšnem pravem počitku ni bilo govora. Še bolj pa nas zresni nemogoči čas odhoda. Zavedajoč se 8-urnega vzpona in polovico manj spusta ter neštetihi nevarnosti, nam kar hitro mine čas do odhoda ob 2. uri zjutraj. Nataknejo si čelne svetilke in se zapodimo v strmino iznad kočice. Mimo spustimo prve dve, tri naveze z vodniki, za kazenje smeri. Dolgo, dolgo časa se vzpenjamo prek kamnitega platoja imenovanega Unter platte, preden dosežemo konec

...d, stopimo na Ober platte, v
išini 3.400 m. Začetek
denega vzpona ne obeta nič
zpodbudnega. Prežeče raz-
poke ledenika, na katerih smo
kar naenkrat znašli, so nas
austavile. Ostali smo sami.
rve naveze so nam pobegle,
le, mi pa se v tem labirintu
evarnosti nismo več najbolje
našli. Navezali smo se. Ker je
led trd, se tudi niso poznale
edi od prvih navez pred
ami. Izgubili smo smer, tako
nam ni preostalo nič
ugega, kot da počakamo
aslednjo navezo. Pa tudi
mno je bilo kot v rogu, tako
a ni imelo nobenega smisla
amostojno iskati poti.

...ako smo se priključili repu
aslednje naveze in varno
ešli "rešeto" ledenika. Med
m tavanjem po ledeniku pa
e je polagoma zdanilo.
edenik je postal bolj strm in
ompaktnější. Smer se je dvig-
la pokončno navzgor, mi pa
di nismo imeli več težav z
ientacijo in postali smo
ogumnejši. Šele sedaj smo
hko pokazali pravo
renjsko trmoglavost. Kot za
avo smo prehiteli prvo,
ugo, nato pa še tretjo
avezo. Začeli pa so nas
lelovati višinski metri. Vzpon
postal počasnejši pa tudi mi
no se od začetne zagnanosti
alo umirili. Prisopihali smo v
nico, imenovano Satelldohe,
ed vrhova Nordend in naš
h Dufourspitze, v višini 4.200

... Sedaj se je začelo zares.
enili smo preko "hinavskih"
isti na levo, na greben.
bočje je postalo nevarno -
teno, tako da smo si še
očneje zategnili dereze na
gah. Ujeti smo morali naš
eben, oziroma sedlo, od
der nas bi smer popeljala
oti vrhu. Pošteno že
pihamo, ko končno stopimo
ta Satell, sedlo že 4.350 m
oko. Tu nas sprejme mrzel
ter z italijanske strani,
enem pa nas loči še slabih
0 m do vrha. Pred nami je
avo pravcato "jahanje" po
trem vršnem grebenu. Levo
desno strašna prepada, na
i strani na mejni ledenik, na
ugi na Monte Rosa ledenik.
otrebna je velika mera
zljivosti, kajti v trenutku se
rko znajdeš par sto metrov
lje na ledeniku. Pri
zljivem varovanju pa nam
li višina že krepko daje mis-

...Pri plezanju prek predvrha
potrebno resnično kar malo
vetnosti preden obležeš,
eležeš vse te tako im-
ovane "rifle". Pred nami se
nčno pokaže obličje vrha.
u že vidni izčrpanosti se
podimo naprej čez snežno
mino proti vrhu. Ko stopimo
naslednji skalni greben pa
r malce razočarani
azimo, da to še ni glavni vrh.
šni greben se prelomi v
jedro in šele na nasprotni

...oznu na dosegu roke. Hoces
nočes sledi spust v škrbino in
potem prek težke stopnje
končno vrh. Dobesedno
zadnje moči porabimo, da se
potegnemo čez zadnji prag in
končno na vseh štirih stopimo
pred križ, ki označuje, da smo
resnično na drugem najvišjem
vrhu Evrope. Vrh, mi pa "praz-
ni" kot vedno, ko dosežemo
cilj. Višina in napor tudi v nas
opravita svoje. V trenutku nisi
sposoben dojemati, kje si. Pa
taka želja te žene k višku, da
bi to dosegel. Brez želje ne bi
nikamor prišel. Pa vendar
počasi se povrnejo zdrave
misli. Podamo si roke. Stojimo
na vrhu Dufourspitze 4.634 m.
Komaj opazimo, da je vreme
tako idealno, da se ne more
pokvariti. Z italijanske strani
opazimo tudi že prve naveze
tako, da kar pohitimo z obvez-
nim fotografiranjem in se
umaknemo v zavetrno polico
pod vrhom.

...Skoraj ni vetra, pa tudi ne
opazimo, da bi bilo hladno,
zato se lahko v celoti hrepus-
timo uživanju v prelepah
pogledih na okoliške vrhove.
Le laška nižina je vsa v megli,
vendar pa opazimo skoraj
3.000 m izpod nas italijanski
izhodiščni položaj, vas
Macugnago. Pod nami pa
tudi v V stena Monte Rose. Na
italijanskem grebenu Signal-
cupe opazimo najvišjo kočo v
Alpah Punte Margerito 4.515
m. Vsi vrhovi okrog nas, ki smo
jih prej gledali izpod njih, so
sedaj vsi pod nami. Celo Zer-
matski lev - Materhorn je post-
al kar nekako ponižen, pa ven-
dar nobena okoliška gora ni
dorasla njegovi drzni ostrici.
Tudi ostali vališki velikani
desno od njega, so kljub

...nekako ponižni. Cisto na desni
je najvišji švicarski vrh Dom
4.545 m. Mi pa počasi le
dojemamo ves ta gorski
paradiž. Nešteto vrhov,
nešteto ledenikov in snežnih
morij. Pa tudi nekaj megel se
je vzelo nekje od Breithorna,
kar pa ni skalilo našega
zadovoljstva, da ne bi še nekaj
časa ostali na vrhu. Vendar pa
so misli že v povratku nazaj.
Zopet jahamo po vršnem
grebenu nazaj na sedlo. Sneg
odlično drži tudi pri sestopu in
hitro se spuščamo preko
ledenika. Tudi dereze niso več
potrebne. Preko strmih višin
se spuščamo kar v smučarski
preži. Smeri ni mogoče
zgrešiti, le slalom med raz-
pokami je zahteven. Razpoke
pa kar čakajo, da te
pogoltnjejo. Hitro smo na skal-
nem platoju, kjer še dolgo
telovadimo do kočice.
Pogledamo na uro. Za pot
nazaj smo potrebovali le tret-
jino časa vzpona. Sestop je za
nami, še ne, čaka nas še dolgo
vodoravno marširanje do pos-
taje visokogorske železnice.
Prevzela nas je sladka
utrujenost, pa vendar je ta le
grenka kapljica v s opojno
morje zadovoljstva ob osvo-
jenem vrhu. Pa nam je
uspelo. Premagamo tudi
vodoravno marširno in ko se
srečamo z vlakom, nas
pozdravi prva rahla osvežitev.
Sedimo na nahrbtnikih sredi
Zermatta in čakamo na vlak do
našega kombija. Zopet tako
prazni, obenem neskončno
zadovoljni, da tudi megle, ki so
zakrile naše gore, ne morejo
pokvariti razpoloženja. Za
nami je resnično težka tura, ki
je ne bomo pozabili, pred nami
pa novi cilji.

Jure Golob

Z NAŠEGA TRADICIONALNEGA IZLETA

Vsako leto se razveselim pisma, ki me vabi na naše srečanje, na katerem se popeljemo v enega izmed lepih krajev naše dežele. Na našem letošnjem srečanju je bila končna postaja v Smarjeških toplicah, kjer smo imeli kosilo nato pa družabno popoldne. Zabavali smo se ob našem tradicionalnem srečelovu, obujanju starih spominov, se poveselili ob zvokih harmonike, mnogi pa so lep, sončen dan izkoristili za sprehod ali pa kopanje v bazenih. Ker sem bil, kljub svojim letom, prvič v Smarjeških toplicah, sem se odločil za plavanje v bazenu, tako kot še del ostalih udeležencev izleta.

Zlepa ne bom pozabil spominov s tega izleta. Kajti ob lepem sončnem vremenu smo že med vožnjo opazili mnogo novih lepih zanimivosti. Prvi postanek na Otočcu je bil zelo zanimiv, reka Krka pa ima med drugimi zanimivostmi tudi precej rib - predvsem krapov. Ob postanku ob Krki smo se srečali tudi s kadeti z vojaške šole iz Zagreba in bili smo prav veseli ob njihovi pozornosti, ki so nam jo namenili.

Vsak tak izlet pomeni veliko meni in vsem ostalim upokojencem in upam, da se bodo ta srečanja še naprej nadaljevala vsako leto.

Rajko Primožič

Nekoč mlademu človeku niso prikrivali, da je življenje trdo in da je smrt neizogibna; moral se je učiti umetnosti življenja v svetu, iz katerega ni mogoče odstraniti trpljenja in konca življenja.

(Ivan Illich)

Ali bo boljše? Ali bo slabše? Tako se sprašujemo leto za letom. Če hočemo biti poštene, povejmo odkrito: življenje je vedno smrtno nevarno.

(Erich Kastner)

Zanikovati lastne napake ni težko. To zna vsak povprečnež. Tisto, kar človeka poplemeniti in ga dvigne nad povprečje, je prav iskreno priznanje lastnih napak.

(Dale Carnegie)

DOBER USPEH NAŠIH

Naše športne sekcije so se tudi letos udeležile športnih sindikalnih iger. Rekreativci iz Jelovice so se tako kot prejšnja leta tudi letos dokaj dobro uvrstili. Če le sodelujemo, smo kar po pravilu med prvimi. Škrpilje le pri nekaterih panogah, kjer so starejši prenehali z rekreacijo, mlajši pa imajo premalo ambicij ali pa druge rekreacije. Na sploh pa velja za mlade delavce - rekreativce, da je treba vanje stalno - drezati, da se tekmovanj udeležijo. Sicer jih ni. Ali je temu krivo to, da vidijo smisel življenja le v zabavi - diskotih ali je po sredi kaj drugega, bodo verjetno za širše slovensko okolje morali ugotavljati športni sociologi.

Za nas pa naj velja, da bi vsak delavec, ki kaj da nase, moral vsaj enkrat ali dvakrat na teden vsaj po uro, dve posvetiti rekreaciji in na ta način izboljšati svoje psihofizične sposobnosti. Le te bodo v težkih razmerah, ki se nam obetajo in ko se bo tudi izgubljalo delovna mesta, še kako pomembne.

V Jelovici se delavci lahko pridružite naslednjim sekcijam, ki več ali manj redno vadijo: strelska, šahovska, namizni tenis, smučanje, planinarjenje, kolesarjenje, balinanje, kegljanje, in pa odbojka. Zato vas ponovno vabim, da se nam pridružite. Rekreacija sedaj v zimskih mesecih je takale:

vsak ponedeljek od 20. do 21. ure v OŠ Cvetko Golar
vsako sredo od 20. do 21. namizni tenis v Podnu
vsak ponedeljek od 16. do 17. kegljanje v Podnu.

Poglejmo rezultate letošnjih sindikalnih iger:

Kegljanje - ženske, sodelovalo 22 ekip

- 1. Center slepih, 378, 359, 737
- 4. Jelovica I, 362, 325, 687
- 12. Jelovica II, 301, 298, 599

Kegljanje - moški, sodelovalo 25 ekip

- 1. Gorenjska predilnica, 199, 170, 198, 196, 763
- 2. Jelovica, 202, 192, 185, 179, 758

Pikado - ženske, sodelovalo 18 ekip

- 1. VVO Škofja Loka I, 196, 1
- 18. Jelovica, 83, 15

Balinanje - moški, sodelovalo 21 ekip

- 1. RUŽV
- 6. Jelovica

Košarka - moški, finale

- 1. LTH
- 5. Jelovica

Šah - moški, sodelovalo 12 ekip

- 1. Jelovica

Streljanje - moški, sodelovalo 22 ekip

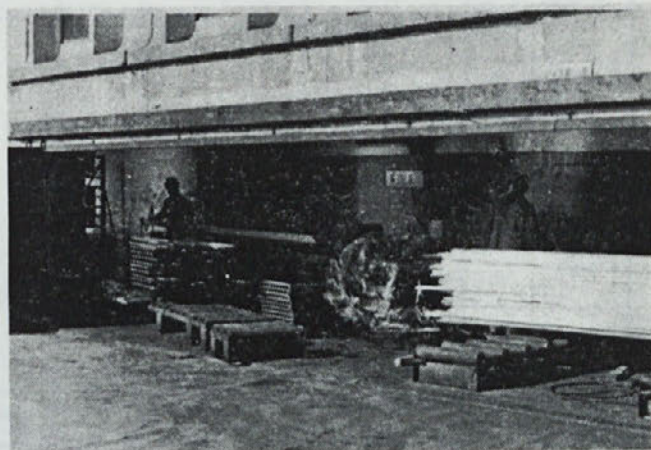
- 1. LTH ORO-LIV, 534
- 10. Jelovica, 467

Streljanje - ženske, sodelovalo 17 ekip

- 1. Center slepih, 502
- 8. Jelovica, 379

Mesto	Ekipa	Točke moški	Točke ženske	Vseekipni rezultat
1	LTH	914.79	571.07	1435.86
2	Elektromotorji Železniki	700.11	370.14	1078.25
3	Alpina	667.96	368.00	1006.05
8	Jelovica	432.75	192.9	625.35

Zaključni vseekipni rezultati moške in ženske ekipe, sodelovalo 37 ekip

Novi izdelki, ki vselej zahtevajo daljšo pot do kupca, se vendar težko uveljavljajo. Tako ostaja proizvodni program manj enak. Sem sodi tudi še kar donosno izdelovanje o desk. Le da je zanje potrebna bolj malo znanja in tehnika da verjetno v program take tovarne, kot je Jelovica, ne bomo sodili. To pa je že druga zgodba.

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se sodelavcem iskreno zahvaljujem za denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Zoran Žanko

OBVESTILO

Obveščamo vse letošnje jubilate, ki so se slikali, da lahko slike dobijo v kadrovski službi.

ZAHVALA

Iskrena hvala sodelavcem za darovano cvetje, izrečena sožalja in spremstvo na zadnji poti mojih dragih - mame, brata in sestre.

Marija Brcko

ZAHVALA

Ob boleči, prerani izgubi dragega očeta Ivana Krajnika se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Peter Krajnik

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

Tudi tokrat smo za reševalce križanke pripravili t nagrade

1. nagrada: tapetarska mizica
2. nagrada: vikend na Pokljuki
3. nagrada: vikend v Bovcu

Nagrade pošljite na uredništvo glasila (Miklavčič) do 15. januarja 1990.

Srečno!

